

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи

 Володимир ХОДОРОВСЬКИЙ

« 29 » 08 202__ р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни

«ТЕХНОЛОГІЯ ЛІКАРСЬКИХ КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ»

(назва навчальної дисципліни)

<u>Галузь знань</u>	<u>22 Охорона здоров'я</u>
<u>Спеціальність</u>	<u>226 Фармація, промислова фармація</u>
<u>Освітній ступінь</u>	<u>магістр</u>
<u>Курс навчання</u>	<u>V - VI</u>
<u>Форма здобуття освіти</u>	<u>денна та заочна форми здобуття вищої освіти</u>
<u>Факультет</u>	<u>медико-фармацевтичний</u>
<u>Кафедра</u>	<u>фармації</u>

Схвалено на засідання кафедри фармації
« 25 » серпня 2025 року (протокол № 1)

Завідувач кафедри

Олег ГЕРУШ

Схвалено предметною методичною комісією з дисциплін фармацевтичного профілю
« 27 » серпня 2025 року (протокол № 1)

Голова предметної методичної комісії

Олег ГЕРУШ

Чернівці – 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	фармації
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Геруш Олег Васильович – завідувач кафедри, кандидат фармацевтичних наук, доцент, gerush.oleg@bsmu.edu.ua ; Пругло Євген Сергійович - доц. закладу вищої освіти кафедри фармації, доктор фармацевтичних наук, доцент, pruhlo.yevhen@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/farmatsiyi/
Веб-сайт кафедри	http://pharmak.bsmu.edu.ua/
E-mail	pharmacy@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Целана, 9
Контактний телефон	+38 (0372) 55-92-89

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова	
Кількість кредитів	3	
Загальна кількість годин	90	
Лекції	10	4
Практичні заняття	30	10
Самостійна робота	50	76
Вид заключного контролю	підсумковий модульний контроль	

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

«Технологія лікарських косметичних засобів» є однією з нормативних в програмі підготовки фахівців спеціальності «Фармація, промислова фармація». В ній детально розглядаються питання раціонального застосування косметичних препаратів гігієнічної, лікувально-профілактичної та декоративної дії з урахуванням склад парафармацевтичних засобів, механізмів дії активних речовин та технології виробництва.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу – <https://cutt.ly/ArUqCMFh>;
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу – <https://cutt.ly/yrUqVPvn>;
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять – <https://cutt.ly/jrUqBS36>;
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти – <https://cutt.ly/3rUqMAbV>;
- Кодекс академічної доброчесності – <https://cutt.ly/FrUq1ljK>;
- Положення про запобігання академічному плагіату – <https://cutt.ly/MrUq6QAi>;
- Положення про порядок та умови обрання здобувачами освіти вибіркового дисциплін – <https://cutt.ly/srUwo6Ci>;
- Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти – <https://cutt.ly/SrUwplie>;
- Правила поведінки здобувачів освіти – <https://cutt.ly/ErUq72rZ>;

- Правила внутрішнього трудового розпорядку – <https://cutt.ly/UrUwiACe>.

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету та правил поведінки здобувачів освіти, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та співробітниками кафедр, закладів охорони здоров'я тощо;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується визначення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
Технологія ліків	Розробка лікарських засобів
Фармакологія	Фармацевтичне та медичне товаровознавство
Організація та економіка у фармації	Фармакогнозія
Біофармація та фармацевтична біотехнологія	Фармакоекономіка

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Метою викладання навчальної дисципліни є навчання студентів теоретичним основам косметичного, лікувально-косметичного догляду за шкірою та її придатками, правила застосування косметичних процедур, використання косметичних препаратів в залежності від типу шкіри, від косметичних вад; практичним умінням і навичкам виготовлення косметичних засобів, контролю їх якості

6.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- Вивчення основних технологічних прийомів виготовлення твердих, рідких і м'яких косметичних лікарських засобів
- Застосування нормативно-технічної документації для контролю якості косметичних лікарських засобів.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

7.1. Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній фармацевтичній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; ясно і недовозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової та не фахової аудиторії.

7.2. Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

7.3. Фахові (спеціальні) компетентності:

ФК 2. Здатність збирати, інтерпретувати та застосовувати дані, необхідні для професійної діяльності, здійснення досліджень та реалізації інноваційних проєктів у сфері фармації.

ФК 14. Здатність організовувати та здійснювати виробничу діяльність аптек щодо виготовлення лікарських засобів у різних лікарських формах за рецептами лікарів і вимогами (замовленнями) лікувально-профілактичних закладів, включаючи обґрунтування технології та вибір допоміжних матеріалів відповідно до правил Належної аптечної практики (GPP).

ФК 15. Здатність здійснювати фармацевтичну розробку та брати участь у виробництві лікарських засобів природного та синтетичного походження в умовах фармацевтичних підприємств згідно з вимогами Належної виробничої практики (GMP).

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

Навчальна дисципліна забезпечує формування таких програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН 7. Збирати необхідну інформацію щодо розробки та виробництва лікарських засобів, використовуючи фахову літературу, патенти, бази даних та інші джерела; систематизувати, аналізувати й оцінювати її, зокрема, з використанням статистичного аналізу.

ПРН 19. Розробляти технологічну документацію щодо виготовлення лікарських засобів, обирати раціональну технологію, виготовляти лікарські засоби у різних лікарських формах за рецептами лікарів і вимогами (замовленнями) лікувально-профілактичних закладів, оформлювати їх до відпуску.

ПРН 20. Здійснювати фармацевтичну розробку лікарських засобів природного та синтетичного походження в умовах промислового виробництва.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен:

8.1. Знати:

- - основні поняття, терміни та класифікацію косметичної й лікувально-косметичної продукції; вироби для догляду за шкірою, волоссям і слизовими оболонками поділяють на продукцію косметичної промисловості та засоби лікувальної косметики, причому останні містять лікарські субстанції (гормони, антибіотики, гепарин тощо) і призначені для профілактики або лікування захворювань шкіри та її придатків;
- - визначення «косметичний засіб» відповідно до ДСТУ 2472-94 та директиви 76/768/ЄЕС: будь-яка речовина чи суміш для контакту із зовнішніми частинами тіла, зубами та слизовою оболонкою ротової порожнини з метою очищення, ароматизації,

зміни зовнішнього вигляду та утримання їх у хорошому стані;

- - що косметичні препарати за призначенням поділяють на гігієнічні, лікувально-профілактичні та декоративні;
- - відмінності між епідермальними та трансдермальними кремами і впливу фізіологічних факторів на вибір рецептури;
- - основні групи дисперсних систем, у яких випускають косметичні засоби: справжні та колоїдні розчини, емульсії, суспензії, порошки;
- - класифікацію кремів на жирові, емульсійні (типу вода/олія, олія/вода), суспензійні, комбіновані та безжирові;
- - номенклатуру активних та допоміжних речовин для лосьйонів, тоніків, шампунів, зубних паст, мила, кремів та декоративної косметики, їх функціональне призначення (формоутворювачі, емульгатори, консерванти, антиоксиданти, барвники, ароматизатори, стабілізатори тощо) і вплив на стабільність продукту;
- сучасні вимоги нормативних документів, що регламентують розробку, виробництво та контроль якості лікарських косметичних засобів (ЛКЗ) і косметичних засобів: вимоги ДСТУ EN ISO 22716:2015 «Косметика. Належна виробнича практика (GMP)»;
- - принципи GMP, що спрямовані на запобігання ризикам під час змішування пакувальних матеріалів або сировини, мікробної чи перехресної контамінації, помилок персоналу, неправильного маркування тощо;
- - правила організації виробничих вимог, санітарії та гігієни, вимоги до персоналу й обладнання, використання безпечних технологій та якісної сировини;
- - Технічний регламент на косметичну продукцію, обов'язкові вимоги до складу, безпеки, маркування та нотифікації косметичних продуктів, призначення відповідальної особи;
- - класифікацію, номенклатуру і механізм дії косметичних засобів різної спрямованості (гігієнічної, лікувально-профілактичної та декоративної), їх основні форми і рецептури;
- - фізико-хімічні властивості активних та допоміжних речовин, їх вплив на вибір технології (розчинність, гідрофільність/гідрофобність, стабільність, легкість, окиснюваність, рН); фізико-хімічні процеси при утворенні емульсій, суспензій та гелів; методи стабілізації косметичних продуктів (вибір емульгаторів, гелеутворювачів, антиоксидантів, консервантів);
- - правила зважування сипких, рідких і в'язких речовин, відмірювання рідин за об'ємом або краплями на ручних, рецептурних та електронних терезах; правила приготування концентрованих розчинів та екстрагентів необхідної концентрації; правила пакування і оформлення косметичних засобів до відпуску (флакони, помпи, туби, баночки, саше), вимоги до етикетування та маркування відповідно до регламенту;
- - підготовчі операції та технологічні стадії виготовлення різних груп ЛКЗ: лосьйонів і тоніків, шампунів і зубних паст, мила, емульсійних кремів, масок, декоративної косметики; методи контролю якості кожної групи продуктів (оцінка рН, в'язкості, густини, стабільності, мікробіологічної чистоти);
- - вимоги належної аптечної (GPP) та виробничої (GMP) практики для екстемпорального та промислового виготовлення косметичних засобів: ведення виробничої документації, контроль параметрів середовища, стерильність у разі необхідності, належні умови зберігання та транспортування;
- - категорії структурно-нормативної документації на промислове виробництво ЛКЗ (технічні умови, регламенти, технологічні інструкції), порядок розробки технологічної документації та нотифікації косметичної продукції;
- - особливості використання лікарської рослинної сировини у фітокосметиці; методи отримання водних витягів, екстрактів, настоїв, відварів, настоянок та масляних екстрактів; роль біофлавоноїдів, вітамінів, ферментів та інших біологічно активних сполук у косметичних засобах;
- - вплив умов зберігання (температура, світло, вологість, герметичність) на стабільність різних груп ЛКЗ, строки придатності та вимоги до підбору упаковки; вимоги Належної практики зберігання (GSP);
- - основні види і схеми виробничого обладнання для виготовлення лосьйонів, шампунів,

мила, кремів (насоси-дозатори, змішувачі, гомогенізатори, емульгатори, фільтри), правила їх підготовки й санітарної обробки;

- - методи і критерії оцінки косметичних засобів: органолептичні показники (зовнішній вигляд, однорідність, колір, запах), фізико-хімічні (рН, густина, в'язкість, крапельність), мікробіологічні та дерматологічні тести; нормативи Державної фармакопеї України щодо контролю якості;
- - перспективи розвитку технологій ЛКЗ: застосування нанотехнологій, ліпосомальних систем, біотехнологічних компонентів, сучасних методів емульгування та капсулювання.

8.2. Уміти:

- - Визначати типи шкіри та волосся, проводити прості дерматологічні тести й добирати відповідні косметичні та лікувально-косметичні засоби;
- - користуватися нормативною документацією та науковою літературою для вирішення технологічних і виробничих завдань; складати технологічні схеми та регламенти виробництва ЛКЗ і подавати їх у вигляді блок-схем;
- - аналізувати рецептури лосьйонів, тоніків, шампунів, зубних паст, мила, емульсійних кремів і декоративних косметичних засобів; визначати функціональне призначення кожного інгредієнта; оцінювати сумісність активних та допоміжних речовин;
- - зважувати й відмірювати сипкі, рідкі та в'язкі речовини за масою або об'ємом, користуючись ручними й електронними терезами та мірним посудом; готувати екстрагенти необхідної концентрації;
- - виготовляти лосьйони та тоніки різного призначення, керуючись фізико-хімічними властивостями діючих і допоміжних речовин;
- - виготовляти шампуні та зубні пасту, володіти методами їхньої оцінки (пінливість, рН, чистячі властивості);
- - виготовляти мила (тверді, рідкі), визначати параметри омилення та контролювати процес нейтралізації;
- - виготовляти емульсійні, жирові, комбіновані та безжирові креми, застосовуючи необхідне обладнання й методики емульгування та охолодження;
- - виготовляти декоративну косметику (помади, рум'яна, пудри), дотримуючись вимог до пігментів, консервантів та емолентів;
- - виготовляти фітокосметику: готувати настої, відвари, маски, примочки з рослинної сировини;
- - володіти методами контролю якості кожної групи ЛКЗ (визначення рН, масової частки води, визначення вмісту активних речовин, в'язкості, стабільності, мікробіологічної чистоти та органолептичних показників);
- - складати блок-схеми виробництва різних косметичних форм: лосьйонів/тоніків, шампунів/паст/мила, кремів та декоративних засобів, із зазначенням стадій (підготовка сировини, розчинення, змішування, емульгування, гомогенізація, охолодження, фільтрація, дозування, пакування) та обладнання;
- - визначати режими пастеризації або стерилізації (за необхідності) з урахуванням фізико-хімічних властивостей речовин;
- - визначати умови зберігання та терміни придатності різних ЛКЗ; підбирати упаковку відповідно до властивостей продукту та вимог регламенту;
- - здійснювати постадійний контроль якості та вести виробничу документацію (журнали, паспорти контролю, картки аналізу); оформлювати косметичні засоби до відпуску;
- - вибирати та використовувати обладнання для подрібнення, змішування, диспергування, емульгування; проводити санітарну обробку обладнання;
- - організовувати екстемпоральне виробництво в умовах аптеки відповідно до правил GPP; обґрунтовувати технологію та вибирати допоміжні матеріали;
- - визначати перспективи розвитку технології виробництва косметичних засобів, оцінювати інновації (наноматеріали, ліпосоми, біотехнологічні інгредієнти).

8.3. Демонструвати:

- - розуміння основних понять, класифікацій і термінології технології лікарських косметичних засобів; знання нормативних документів України та ЄС, що регламентують виготовлення й контроль якості косметичної продукції;
- - навички правильного зважування та відмірювання сировини, точного приготування розчинів та емульсій;
- - застосування правил раціональної технології при виготовленні лосьйонів, тоніків, шампунів, паст, мила, кремів, масок, декоративних засобів та фітокосметики із використанням відповідного обладнання;
- - уміння враховувати фізико-хімічні властивості діючих і допоміжних речовин у технологічних процесах (розчинність, гідрофільність/гідрофобність, рН, стабільність) та оцінювати сумісність інгредієнтів;
- - здатність вести виробничу документацію, оформлювати ЛКЗ до відпуску та підбирати адекватну упаковку з урахуванням умов зберігання;
- - правильне приготування косметичних засобів за утрудненими прописами з використанням особливих прийомів (емульгування при різних температурах, введення активних речовин у певній послідовності, стабілізація кремів тощо);
- - компетентне пакування косметичних засобів, маркування та підбір відповідної тари;
- - постадійний контроль якості продукції згідно з нормативними документами; проведення органолептичних, фізико-хімічних та мікробіологічних тестів;
- - складання технологічних блок-схем виробництва різних груп ЛКЗ та пояснення вибору обладнання для кожної стадії;
- - оцінку й контроль якості ЛКЗ відповідно до вимог Державної фармакопеї України та міжнародних стандартів;
- - виявлення несумісних поєднань у різних косметичних формах та вибір відповідних режимів стерилізації чи стабілізації;
- - навички роботи з лабораторним та виробничим обладнанням для виготовлення косметичних засобів;
- - знання особливостей технологій виготовлення фітокосметики, емульсійних кремів, шампунів, зубних паст, мила, декоративних і лікувальних засобів та вміння консультувати споживачів щодо їх вибору;
- - здатність застосовувати нормативні документи (ДФУ, GPP, GMP, ISO 22716, технічний регламент) у аптечних та виробничих процесах, забезпечувати відповідність продукції чинним стандартам та вимогам безпеки.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС, 90 годин, у т.ч.:

- лекції – 10 годин, практичні заняття – 30 годин, самостійна робота – 50 годин (денна форма).
- лекції – 4 годин, практичні заняття – 10 годин, самостійна робота – 76 годин (заочна форма).

Модуль I

«Загальні питання технології лікарських косметичних засобів. Косметичні препарати порошкоподібної, рідкої, м'якої форми випуску. Декоративна косметика.»

Змістовий модуль 1. Загальні питання технології лікарських косметичних засобів. Біологічно активні та допоміжні речовини у складі косметичних препаратів. Державне нормування виробництва косметичних препаратів.

Конкретні цілі:

- знати основні етапи розвитку косметології;
- нормативні положення щодо виготовлення і реалізації засобів лікувальної косметики;
- анатомічні і фізіологічні особливості шкіри та її придатків;
- клінічну характеристику основних типів шкіри та методи її визначення;

- термінологію і класифікацію косметичних, лікувально-косметичних засобів, лікувально-косметичного та косметичного догляду за шкірою;
- класифікацію та характеристику активnodіючих, лікарських й допоміжних речовин, що використовуються в косметології;
- лікарські рослини та наявні у них біологічно активні речовини, що використовуються в косметології.

Тема 1. Термінологія та класифікація косметичних препаратів.

Косметика та її зв'язок з медициною. Біофармацевтичні аспекти в лікарській косметології. Біологічна дія лікарських та допоміжних речовин на організм залежно від фізико-хімічних властивостей лікарського препарату.

Історія косметології. Хімія та її значення для розвитку косметології.

Анатомія і фізіологія шкіри. Типи шкіри та ендокринна система. Шкіра і навколишнє середовище. Природні чинники та їх вплив на шкіру.

Проблемна шкіра і догляд за нею. Гігієнічний косметичний догляд за шкірою обличчя, рук, за волоссям.

Тема 2. Біофармацевтичні аспекти в лікарській косметології. Вивчення типів шкіри за анатомічними властивостями на окремих ділянках.

Залежність ефекту косметичних препаратів від біофармацевтичних факторів. Фармацевтичні чинники. Шкіра та її придатки. Основні шари шкіри. Епідерміс, будова і властивості окремих його шарів. Дерма та підшкірна жирова клітковина, їх роль у забезпеченні косметичних особливостей шкіри. Функції придатків шкіри. Визначення типів шкіри.

Тема 3. Біологічно активні та допоміжні речовини в складі косметичних препаратів різної спрямованості дії.

Косметичні інгредієнти, які часто застосовують у складі косметичних засобів.

Характеристика біологічно активних речовин. Характеристика допоміжних речовин. Білки у складі косметичних кремів. Гормони у складі косметичних кремів. Ферменти у складі косметичних кремів. Вітаміни у складі косметичних кремів.

Тема 4. Державне нормування виробництва та реалізації парфумерно-косметичної продукції промислового виробництва.

Нормативні документи. Технічні умови. Законодавча документація і вимоги структури та змісту ТУ. Санітарно-гігієнічна експертиза нормативної документації. Порядок проведення експертизи. Технологічна документація.

Змістовий модуль 2. Косметичні препарати порошкоподібної, рідкої, м'якої форми випуску. Декоративна косметика.

Конкретні цілі:

- знати класифікацію, характеристику, особливості технології, контролю якості косметичних форм: кремів, гелів, косметичного молочка, лосьйонів, шампунів, пудр та інших засобів декоративної косметики;
- знати рецептуру лікувально-косметичних препаратів;
- вміти визначати основні клінічні характеристики шкіри: тип шкіри; ступінь еластичності шкіри, вид рельєфу, вид шкіри за рівнем кровопостачання;
- виготовляти лікувальні косметичні форми: креми, гелі, паст, мазі, косметичне молочко, лосьйони, шампуні, пудри, помади тощо; проводити контроль їх якості;
- підбирати лікарські, активnodіючі та допоміжні компоненти при виготовленні косметичних форм, враховуючи основні клінічні показники шкіри.

Тема 6. Косметичні препарати порошкоподібної, рідкої, м'якої форми випуску. Креми.

Косметичні препарати порошкоподібної форми випуску.

Косметичні препарати рідкої форми випуску, приготування лосьйонів-розчинів на неводних розчинниках. Приготування лосьйонів-суспензій.

Косметичні рідини. Лосьйони. Тоніки. Виготовлення. Контроль якості. Муси, пінки, гелі.

Креми. Загальні відомості про креми. Основи для кремів, їх характеристика, класифікація за складом, призначенням, консистенцією. Жирові креми.

Емульсійні креми.

Лікарські косметичні мазі.

Виготовлення жирових та емульсійних кремів. Контроль за якістю кремів, оформлення до випуску. Умови зберігання.

Організація роботи з виготовлення лікарських косметичних засобів в умовах навчальної аптеки.

Аналіз рецептів на лікарські косметичні засоби.

Виготовлення жирових та емульсійних кремів. Виготовлення лікарських косметичних мазей.

Тема 7. Косметичні препарати рідкої форми випуску, приготування лосьйонів-розчинів на неводних розчинниках. Приготування лосьйонів-суспензій.

Рідкі лікарські косметичні засоби складають значну частину асортименту, з них лосьйони для догляду за обличчям, які складають більшу частину асортименту рідких косметичних лікарських форм. Високий попит на них зумовлений гарною косметичною ефективністю, рентабельністю та різним діапазоном цін. Вивчення даної теми є актуальним оскільки лосьйони широко використовуються споживачами і створення нових ефективних рецептур рідких косметичних засобів є магістральним напрямом сучасної косметології.

Тема 8. Косметичні рідини. Лосьйони. Тоніки. Виготовлення. Контроль якості. Муси, лінки, гелі.

Лосьйони косметичні. Косметичний ефект лосьйонів гігієнічного та лікувально-профілактичного призначення. Функціональне призначення основних компонентів рецептури косметичних лосьйонів. Технологія лосьйонів і тоніків. Контроль якості косметичних лосьйонів і тоніків.

Тема 9. Креми. Загальні відомості про креми. Основи для кремів, їх характеристика, класифікація за складом, призначенням, консистенцією.

М'які лікарські косметичні засоби. Визначення поняття «креми», їх загальна класифікація. Технологічні правила, прийоми та обладнання при виготовленні м'яких лікарських косметичних засобів. Основні стадії виготовлення м'яких лікарських косметичних засобів та технологічні операції. Класифікація кремів за складом. Класифікація кремів за механізмом впливу на шкіру та БАР, що входять до їх складу. Емульсійні креми як косметичні форми та дисперсійні системи.

Тема 10. Виготовлення жирових та емульсійних кремів. Контроль за якістю кремів, оформлення до випуску. Умови зберігання.

Технологічні правила, обладнання та основні стадії виготовлення косметичних кремів. Характеристика жирових кремів: переваги та недоліки, застосування, вимоги. Активні і допоміжні речовини у складі жирових кремів. Алгоритм виготовлення жирових кремів. Характеристика емульсійних кремів. Емульгатори: класифікація, характеристика. Класифікація емульсійних кремів, їх переваги. Способи стабілізації емульсійних кремів. Залежність дії емульсійного крему на шкіру від виду дисперсійного середовища.

Тема 11. Лікарські косметичні мазі.

Лікарські косметичні мазі, визначення та характеристика. Класифікація лікарських косметичних мазей. Основні стадії виготовлення лікарських косметичних мазей та технологічні операції. Застосування лікарських косметичних мазей. Суспензійні креми. Класифікація суспензійних кремів. Характеристика скрабу як лікарської форми. Діючі та допоміжні речовини у складі скрабів.

Тема 12. Декоративна косметика.

За кількістю та ціною продукції, що випускається, декоративна косметика займає одне із провідних місць у загальному обсязі виробництва косметичних засобів. Асортимент декоративної косметики, представлений на сучасному ринку України, досить широкий, але в основному за рахунок продукції закордонних фірм, де йде його постійне розширення та оновлення завдяки найсучаснішим розробкам у цій галузі.

Тема 13. Фітотерапія в дерматології та косметології.

Декоративна косметика. Лаки. Шампуні. Лосьйони. Ускладнення, які можуть виникнути внаслідок застосування косметичних засобів. Фітотерапія в дерматології та

косметології.Складання рецептів на збори, які застосовують у дерматології та косметичці.Аналіз рецептів на виготовлення лосьйонів. Виготовлення лосьйонів

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

денна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Аудиторні			С.р.	Інд.
1	2	Л	П	С	6	7
Модуль 1 Загальні питання технології лікарських косметичних засобів. Косметичні препарати порошкоподібної, рідкої, м'якої форми випуску. Декоративна косметика.						
Змістовий модуль 1. Загальні питання технології лікарських косметичних засобів. Біологічно активні та допоміжні речовини у складі косметичних препаратів. Державне нормування виробництва косметичних препаратів.						
Тема 1. Термінологія та класифікація косметичних препаратів.	9	2	2		5	
Тема 2. Біофармацевтичні аспекти в лікарській косметології. Вивчення типів шкіри за анатомічними властивостями на окремих ділянках.	7		2		5	
Тема 3. Біологічно активні та допоміжні речовини в складі косметичних препаратів різної спрямованості дії.	7		2		5	
Тема 4. Державне нормування виробництва та реалізації парфумерно-косметичної продукції промислового виробництва.	9	2	2		5	
Разом за змістовим модулем 1	34	4	10		20	
Змістовий модуль 2. Косметичні препарати порошкоподібної, рідкої, м'якої форми випуску. Декоративна косметика.						
Тема 6. Косметичні препарати порошкоподібної, рідкої, м'якої форми випуску. Креми.	4		2		2	
Тема 7. Косметичні препарати рідкої форми випуску, приготування лосьйонів-розчинів на неводних розчинниках. Приготування лосьйонів-суспензій.	9	2	2		5	
Тема 8. Косметичні рідини. Лосьйони. Тоніки. Виготовлення. Контроль якості. Муси, пінки, гелі.	7		2		5	
Тема 9. Креми. Загальні відомості про креми. Основи для кремів, їх характеристика, класифікація за складом, призначенням, консистенцією.	7		2		5	
Тема 10. Виготовлення жирових та емульсійних кремів. Контроль за якістю кремів, оформлення до випуску. Умови зберігання.	7		2		5	
Тема 11. Лікарські косметичні мазі.	4		2		2	
Тема 12. Декоративна косметика.	6	2	2		2	
Тема 13. Фітотерапія в дерматології та косметології.	8	2	2		4	
Разом за змістовим модулем 2	54	6	18		30	
Індивідуальна робота (за наявності)						
Підсумковий модульний контроль	2		2			
УСЬОГО ГОДИН	90	10	30	-	50	

заочна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Аудиторні			С.р.	Інд.
		Л	П	С		
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1 Загальні питання технології лікарських косметичних засобів. Косметичні препарати порошкоподібної, рідкої, м'якої форми випуску. Декоративна косметика.						
Змістовий модуль 1. Загальні питання технології лікарських косметичних засобів. Біологічно активні та допоміжні речовини у складі косметичних препаратів. Державне нормування виробництва косметичних препаратів.						
Тема 1. Термінологія та класифікація косметичних препаратів.	24				24	
Тема 2. Класифікація лікарських косметичних засобів.	16	2	2		12	
Разом за змістовим модулем 1	40	2	2		34	
Змістовий модуль 2. Косметичні препарати порошкоподібної, рідкої, м'якої форми випуску. Декоративна косметика.						
Тема 1. Косметичні препарати порошкоподібної, рідкої, м'якої форми випуску. Креми.	30	2	4		24	
Тема 2. Декоративна косметика.	14		2		12	
Разом за змістовим модулем 2	44	2	6		36	
Індивідуальна робота (за наявності)						
Підсумковий модульний контроль	6		2		4	
УСЬОГО ГОДИН	90	4	10	-	76	

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

денна форма здобуття вищої освіти

№ п/п	Теми лекцій	К-сть годин
Модуль 1. Загальні питання технології лікарських косметичних засобів. Косметичні препарати порошкоподібної, рідкої, м'якої форми випуску. Декоративна косметика.		
1	Введення в косметологію. Анатомія і фізіологія шкіри. Шкіра і навколишнє середовище. Природні чинники та їх вплив на шкіру. Державне нормування виробництва та реалізації парфумерно-косметичної продукції промислового виробництва. Санітарно-гігієнічна експертиза парфумерно-косметичних препаратів.	2
2	Косметичні препарати за індивідуальними прописами порошкоподібної форми випуску. Особливості технології.	2
3	Косметичні препарати за індивідуальними прописами рідкої форми випуску. Особливості технології. Косметичні рідини. Лосьйони. Тоніки. Контроль якості.	2
4	Косметичні препарати за індивідуальними прописами м'якої форми випуску. Креми. Загальні відомості про креми. Особливості технології. Основи для кремів. Жирові та емульсійні креми.	2
5	Декоративна косметика. Ускладнення, які можуть виникнути внаслідок застосування косметичних засобів. Фітотерапія в дерматології та косметології. Досягнення фармацевтичної технології у створенні нових лікарських косметичних засобів.	2
Всього		10

заочна форма здобуття вищої освіти

№ п/п	Теми лекцій	К-сть годин
Модуль 1. Загальні питання технології лікарських косметичних засобів. Косметичні препарати порошкоподібної, рідкої, м'якої форми випуску. Декоративна косметика.		
1	Введення в косметологію. Анатомія і фізіологія шкіри. Шкіра і навколишнє середовище. Природні чинники та їх вплив на шкіру. Державне нормування виробництва та реалізації парфумерно-косметичної продукції промислового виробництва. Санітарно-гігієнічна експертиза парфумерно-косметичних препаратів.	2
2	Косметичні препарати за індивідуальними прописами порошкоподібної, рідкої, м'якої форми відпуску. Декоративна косметика.	2
Всього		4

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

денна форма здобуття вищої освіти

№ п/п	Теми практичних занять	К-сть годин
Модуль 1. Загальні питання технології лікарських косметичних засобів. Косметичні препарати порошкоподібної, рідкої, м'якої форми випуску. Декоративна косметика.		
<i>Змістовий модуль 1. Загальні питання технології лікарських косметичних засобів. Біологічно активні та допоміжні речовини у складі косметичних препаратів. Державне нормування виробництва косметичних препаратів.</i>		
1	Термінологія та класифікація косметичних препаратів.	2
2	Біофармацевтичні аспекти в лікарській косметології. Вивчення типів шкіри за анатомічними властивостями на окремих ділянках.	2
3	Біологічно активні та допоміжні речовини в складі косметичних препаратів різної спрямованості дії.	2
4	Державне нормування виробництва та реалізації парфумерно-косметичної продукції промислового виробництва.	2
5	<i>Контроль змістового модуля №1.</i>	2
<i>Змістовий модуль 2. Косметичні препарати порошкоподібної, рідкої, м'якої форми випуску. Декоративна косметика.</i>		
6	Косметичні препарати порошкоподібної форми випуску.	2
7	Косметичні препарати рідкої форми випуску, приготування лосьйонів-розчинів на неводних розчинниках. Приготування лосьйонів-суспензій.	2
8	Косметичні рідини. Лосьйони. Тоніки. Виготовлення. Контроль якості. Муси, пінки, гелі.	2
9	Креми. Загальні відомості про креми. Основи для кремів, їх характеристика, класифікація за складом, призначенням, консистенцією.	2
10	Виготовлення жирових та емульсійних кремів. Контроль за якістю кремів, оформлення до випуску. Умови зберігання.	2
11	Лікарські косметичні мазі.	2
12	Декоративна косметика. Лаки. Шампуні. Лосьйони.	2
13	Фітотерапія в дерматології та косметології.	2
14	<i>Контроль змістового модуля №2.</i>	2
15	<i>Підсумковий контроль модуля №1.</i>	2
Всього		30

заочна форма здобуття вищої освіти

№ п/п	Теми практичних занять	К-сть годин
Модуль 1. Загальні питання технології лікарських косметичних засобів. Косметичні препарати порошкоподібної, рідкої, м'якої форми випуску. Декоративна косметика.		
<i>Змістовий модуль 1. Загальні питання технології лікарських косметичних засобів. Біологічно активні та допоміжні речовини у складі косметичних препаратів. Державне нормування виробництва косметичних препаратів.</i>		
1	Термінологія та класифікація косметичних препаратів. Біофармацевтичні аспекти в лікарській косметології. Вивчення типів шкіри за анатомічними властивостями на окремих ділянках.	2
2	Біологічно активні та допоміжні речовини в складі косметичних препаратів різної спрямованості дії. Державне нормування виробництва та реалізації парфумерно-косметичної продукції промислового виробництва.	2
<i>Змістовий модуль 2. Косметичні препарати порошкоподібної, рідкої, м'якої форми випуску. Декоративна косметика.</i>		
3	Косметичні препарати порошкоподібної форми випуску. Косметичні препарати рідкої форми випуску, приготування лосьйонів-розчинів на неводних розчинниках. Приготування лосьйонів-суспензій. Тоніки. Виготовлення. Контроль якості. Муси, пінки, гелі.	2
4	Креми. Загальні відомості про креми. Основи для кремів, їх характеристика, класифікація за складом, призначенням, консистенцією. Виготовлення жирових та емульсійних кремів. Контроль за якістю кремів, оформлення до випуску. Умови зберігання. Лікарські косметичні мазі. Декоративна косметика.	2
5	<i>Підсумковий контроль модуля №1.</i>	2
Всього		10

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

денна форма здобуття вищої освіти

№ п/п	Теми для самостійного вивчення	Кількість годин
Модуль 1. Загальні питання технології лікарських косметичних засобів. Косметичні препарати порошкоподібної, рідкої, м'якої форми випуску. Декоративна косметика.		
1.	Історія розвитку косметичного виробництва ліків. Основні етапи розвитку.	4
2	Методи визначення типів шкіри.	6
3	Класифікація, номенклатура і функціональне призначення допоміжних і біологічно активних речовин, що використовуються в рецептурах косметичних кремів різної спрямованості дії.	6
4	НТД. Категорії. ТУ. Санітарно-гігієнічна експертиза нормативної документації.	4
5	Косметичні препарати порошкоподібної форми випуску.	6
6	Косметичні препарати рідкої форми випуску.	6
7	Косметичні препарати м'якої форми випуску.	6
8	Декоративна косметика для догляду за волоссям.	6
9	Підготовка до підсумкового модульного контролю.	6
Всього:		50

№ п/п	Теми для самостійного вивчення	Кількість годин
Модуль 1. Загальні знання технології лікарських косметичних засобів. Косметичні препарати порошкоподібної, рідкої, м'якої форми випуску. Декоративна косметика.		
1.	Історія розвитку косметичного виробництва ліків. Основні етапи розвитку.	4
2	Методи визначення типів шкіри.	6
3	Класифікація, номенклатура і функціональне призначення допоміжних і біологічно активних речовин, що використовуються в рецептурах косметичних кремів різної спрямованості дії.	6
4	НТД. Категорії. ТУ. Санітарно-гігієнічна експертиза нормативної документації.	6
5	Біофармацевтичні аспекти у лікувальній косметології.	6
6	Досягнення фармацевтичної технології у створенні нових лікарських косметичних засобів.	6
7	Зберігання, випробування та маркування косметичних засобів.	6
8	Косметичні препарати порошкоподібної форми випуску.	6
9	Косметичні препарати рідкої форми випуску.	6
10	Косметичні препарати м'якої форми випуску.	6
11	Особливості виготовлення жирових кремів для рук.	6
12	Декоративна косметика для догляду за волоссям.	6
13	Підготовка до підсумкового модульного контролю.	6
Всього:		76

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ (денна та заочна форми здобуття вищої освіти)

1. Виступи на засіданнях наукового студентського гуртка.
2. Участь у наукових конференціях.
3. Опублікування доповідей в періодичній науковій пресі (тези, статті).
4. Виготовлення наочності згідно навчальних програм (таблиці, наочні приладдя).
5. Виготовлення стендів.
6. Теми рефератів:
 - Історія розвитку косметичного виробництва ліків. Основні етапи розвитку.
 - Методи визначення типів шкіри.
 - Класифікація, номенклатура і функціональне призначення допоміжних і біологічно активних речовин, що використовуються в рецептурах косметичних кремів різної спрямованості дії.
 - НТД. Категорії. ТУ. Санітарно-гігієнічна експертиза нормативної документації.
 - Декоративна косметика для догляду за волоссям. Муси, пінки, гелі.

15. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

- Скласти схему «Основні етапи розвитку косметичного виробництва: від стародавніх цивілізацій до сучасних технологій»
- Оформити таблицю «Типи шкіри: методи визначення та основні особливості для косметичного догляду»
- Оформити порівняльну таблицю «Класифікація допоміжних речовин у рецептурах косметичних кремів різної спрямованості дії (поживні, зволожуючі, антистаріння)»
- Оформити таблицю «Функціональні характеристики біологічно активних речовин у косметичних засобах: типи, механізм дії, приклади»
- Скласти пам'ятку «Основні вимоги до нормативної документації для виробництва косметичних засобів (НТД, ТУ, санітарно-гігієнічна експертиза)»

- Оформити таблицю «Косметичні препарати порошкоподібної форми випуску: класифікація, застосування, технологія виготовлення»
- Оформити схему «Технологія виготовлення рідких косметичних засобів: етапи, допоміжні речовини, вимоги до стабільності»
- Скласти порівняльну таблицю «Косметичні препарати м'якої форми випуску: креми, гелі, мазі — основні відмінності в складі та застосуванні»
- Скласти алгоритм «Виготовлення декоративної косметики для догляду за волоссям: від розробки рецептури до контролю якості»
- Скласти план «Процес підготовки до підсумкового модульного контролю: що потрібно знати про технології косметичних засобів»
- Скласти хронологічну таблицю «Основні етапи розвитку косметичного виробництва: від перших косметичних засобів до сучасних технологій»
- Оформити порівняльну таблицю «Методи визначення типів шкіри: сучасні підходи, точність, переваги та недоліки»
- Оформити таблицю «Класифікація допоміжних і біологічно активних речовин для косметичних кремів: функції, застосування та типи»
- Скласти порівняльну таблицю «Нормативно-технічна документація (НТД) та технічні умови (ТУ): основні відмінності та роль в косметичній технології»
- Оформити таблицю «Біофармацевтичні аспекти лікувальної косметології: основні принципи застосування та приклади»
- Скласти огляд «Досягнення фармацевтичної технології у створенні нових лікарських косметичних засобів»
- Скласти план «Правила зберігання, випробування та маркування косметичних засобів»
- Оформити таблицю «Косметичні препарати порошкоподібної форми випуску: класифікація, методи виготовлення, сфера застосування»
- Оформити технологічну картку «Технологія виготовлення рідких косметичних препаратів: етапи, технологічні вимоги»
- Скласти порівняльну таблицю «Косметичні препарати м'якої форми випуску: креми, гелі, мазі — основні відмінності»
- Оформити технологічну картку «Особливості виготовлення жирових кремів для рук: рецептури, методи виготовлення»
- Розробити план виготовлення декоративної косметики «Технологія декоративної косметики для догляду за волоссям: рецептури та особливості»

16. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

16.1. Форма, порядок, методика та критерії оцінювання поточної навчальної діяльності.

Початковий контроль знань визначається на першому практичному занятті за допомогою письмової контрольної роботи, яка складається з 10 тестових завдань.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять у формі:

- індивідуального усного опитування за теоретичними питаннями на основі рекомендованої літератури, які включені до методичних розробок з відповідних тем;
- у формі тестових завдань з однією правильною відповіддю та розв'язування ситуаційних задач за темою заняття на основі рекомендацій у методичних розробках;
- у формі письмових контрольних робіт.

16.2. Форма, порядок, методика та критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи.

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентів лише за умов успішного їх виконання та захисту.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості, але не більше 10-12 балів. Вони додаються до суми балів,

набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності. В жодному разі загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 120 балів

16.3. Умови допуску до складання підсумкового контролю.

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які повністю відвідали аудиторні навчальні заняття з дисципліни, передбачені навчальною програмою, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Студенту, який не виконав всі види робіт, передбачені навчальною програмою, з поважної причини, вносяться корективи до індивідуального навчального плану і дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

16.4. Форма, порядок, методика та критерії оцінювання під час проведення підсумкового контролю.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню модуля і включає в себе контроль теоретичних знань, практичних навичок і вмінь. Проводиться в письмовій формі шляхом написання студентами підсумкової роботи, яка включає чотири теоретичні питання, практичне завдання і ситуаційну задачу.

Проводиться в 3 етапи:

I етап – контроль рівня теоретичної підготовки студентів. Кожному студенту пропонується 4 теоретичних завдання, які оцінюються в 10 балів за кожне.

II етап – перевірка рівня засвоєння практичних вмінь і навичок - оцінюється в 20 балів.

III етап – вирішення ситуаційних та розрахункових задач, тестових завдань – 20 балів.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше **50 балів**. Максимальна кількість балів модульного підсумкового контролю дорівнює **80 балів**.

Оцінка за модуль визначається на підставі суми оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (ПМК) (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати під час вивчення кожного модуля, становить 200, у тому числі:

за поточну навчальну діяльність - 120 балів;

за результатами підсумкового модульного контролю - 80 балів.

Таким чином, частки результатів оцінювання поточної навчальної діяльності і підсумкового модульного контролю становлять відповідно 60% та 40%.

17. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

17.1. Перелік теоретичних питань до підсумкового модульного контролю.

1. Основні функції косметики:
 - а) суспільно-комунікативні;
 - б) репрезентативні.
2. Історія косметології.
3. Косметологія як розділ медицини.
4. Основні принципи косметології.
5. Біофармація лікарської косметології. Біофармацевтичні аспекти в лікарській косметології.
6. Анатомія і фізіологія шкіри:
 - поверхнева плівка;
 - лінія первинного контакту;
 - епідерміс;
 - колір шкіри;
 - сальні залози;
 - старіння шкіри.
7. Типи шкіри та ендокринна система.

8. Типи шкіри і травлення.
9. Шкіра і вітаміни.
10. Шкіра і мікроелементи.
11. Шкіра і навколишнє середовище.
12. Державне нормування виробництва і реалізації засобів лікувальної косметики.
13. Допоміжні речовини, які використовуються в технології косметичних форм.
14. Класифікація лікарських косметичних засобів:
 - гігієнічна (профілактична) косметика для догляду за шкірою, за порожниною рота, волоссям голови, нігтями;
 - лікарська косметика;
 - декоративна косметика, побутовий грим, аерозолі, лаки, мила.
15. Креми. Загальні відомості про креми.
16. Жирові креми. Основи для жирових кремів, їх класифікація та вимоги до них.
17. Захисні креми.
18. Виготовлення жирових кремів.
19. Емульсійні креми.
20. Виготовлення густих емульсійних кремів.
21. Виготовлення рідких емульсійних кремів.
22. Виготовлення лікарських косметичних мазей.
23. Лосьйони. Класифікація й токсикологічна характеристика допоміжних речовин від їх призначення в лосьйонах. Біологічно активні речовини та їх токсикологічна характеристика.
24. Виготовлення лосьйонів із лікарської сировини для жирної шкіри обличчя.
25. Декоративна косметика. Шампуні. Класифікація шампунів за призначенням, складом, формою випуску. Бальзами для волосся.
26. Фітотерапія в дерматології і косметології.
27. Косметичні засоби по догляду за порожниною рота. Зубні паста. Зубні еліксири.

17.2. Перелік практичних завдань та робіт до підсумкового модульного контролю.

1. Визначати основні клінічні характеристики шкіри: тип шкіри; ступінь еластичності шкіри, вид рельєфу, вид шкіри за рівнем кровопостачання;
2. Виготовляти лікувальні косметичні форми: креми, гелі, паст, мазі, косметичне молочко, лосьйони, шампуні, пудри, помади тощо; проводити контроль їх якості;
3. Підбирати лікарські, активні діючі та допоміжні компоненти при виготовленні косметичних форм, враховуючи основні клінічні показники шкіри;
4. Застосовувати відповідну рецептуру і косметичний догляд в залежності від типу шкіри та косметичних вад;
5. Застосовувати рецептуру та лікувально-косметичний догляд залежно від типу волосся та його патологій.

18. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ БАЛІВ

Номер модуля кількість навчальних годин/ кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість оцінюваних практичних занять	Денна форма здобуття вищої освіти								Мінімальна кількість балів
			Конвертація у бали традиційних оцінок								
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання як виду СРС				
			"5"	"4"	"3"	"2"	"5"	"4"	"3"		
Модуль 1 90/3,0	2 (№1,2)	14	8	6,5	5	0	8	6	4	74	

Модуль 1

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність, дорівнює 120 балам. Вона вираховується шляхом складання кількості балів, що відповідають оцінці «відмінно» на кожному практичному занятті з додаванням максимальної кількості балів за індивідуальну самостійну роботу: $(8 \times 14 + 8 = 120)$.

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом складання кількості балів, що відповідають оцінці «задовільно» на кожному практичному занятті з додаванням мінімальної кількості балів за індивідуальну самостійну роботу: $(5 \times 14 + 4 = 74)$.

Оцінювання індивідуальної роботи студента: кількість балів за різні види індивідуальної самостійної роботи студента залежить від її обсягу і значимості, але не більше 8 балів.

Оцінка «5» конвертується в 8 балів;

«4» – в 6 балів;

«3» – в 4 бали;

«2» – в 0 балів.

Номер модуля кількість навчальних годин/ кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість оцінюваних практичних занять	Заочна форма здобуття вищої освіти							
			Конвертація у бали традиційних оцінок							Мінімальна кількість балів
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання як виду СРС			
			"5"	"4"	"3"	"2"	"5"	"4"	"3"	
Модуль 1 90/3,0	2 (№1,2)	4	28	23	18	0	8	6	4	76

Модуль 1

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність, дорівнює 120 балам. Вона вираховується шляхом складання кількості балів, що відповідають оцінці «відмінно» на кожному практичному занятті з додаванням максимальної кількості балів за індивідуальну самостійну роботу: $(28 \times 4 + 8 = 120)$.

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом складання кількості балів, що відповідають оцінці «задовільно» на кожному практичному занятті з додаванням мінімальної кількості балів за індивідуальну самостійну роботу: $(18 \times 4 + 4 = 76)$.

Оцінювання індивідуальної роботи студента: кількість балів за різні види індивідуальної самостійної роботи студента залежить від її обсягу і значимості, але не більше 8 балів.

Оцінка «5» конвертується в 28 балів;

«4» – в 23 балів;

«3» – в 18 балів;

«2» – в 0 балів.

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1 Основна (базова)*:

1. Технологія косметичних засобів: підручник для студ. вищ. навч. закладів / О. Г. Башура, О. І. Тихонов, В. В. Россіхін [та ін.]; за ред. О. Г. Башури і О. І. Тихонова. — Х.: НФаУ; Оригінал, 2017. — 552 с.
2. Технологія ліків: навч. посіб. / О.С. Марчук, Н.Б. Андросук. - 2-е вид., переробл. та допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2014. — 576 с.
3. Практикум з технології лікарських косметичних засобів / Т.Г. Калинюк, Є.В. Бокшан, С.Б. Білоус та ін. — К.: Медицина, 2008. — 184 с.
4. Технологічні аспекти виробництва косметичних емульсій і кремів / Н.А. Ткаченко, Л.О. Ланженко, Н.О. Дец, О.В. Севастьянова, Д.М. Скрипніченко — О.: ОНАХТ, 2018. — 151 с.

19.2 Допоміжна:

1. Технологія ліків промислового виробництва: Підручник / В.І. Чуєшов, Л.М.Хохлова, О.О. Ляпунова та ін.; За ред. В.І. Чуєшова. — Х.: Вид-во НФаУ «Золоті сторінки», 2003. — 720 с.
2. Пешук Л.В. Технологія парфумерно-косметичних продуктів / Л.В. Пешук, Л.І. Бавика, І.М. Демідов. — К.: Центр учбової літератури, 2007. — 376 с.
3. Технологія косметичних засобів. Навчальний посібник для студентів фармац. спец. вищих навчальних закладів. Башура О.Г., Половко Н.П. — Вінниця: «Нова книга», 2007. — 360 с.
4. Державна Фармакопея України : в 3 т. / Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». — 2-е вид. — Харків: Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2015. — Т. 1. — 1128 с.

19.3 Інформаційні ресурси:

1. <https://eosvita.bsmu.edu.ua/>
2. www.pharma-center.kiev.ua (Електронний довідник лікарських засобів Державного фармакологічного центру МОЗ України)
3. www.drugmed.dov.ua (Інформаційний реєстр лікарських засобів Державної служби лікарських засобів і виробів медичного призначення України)
4. <https://dec.gov.ua/>- Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України (підрозділи: стандартизація медичної допомоги; формулярна система забезпечення лікарськими засобами).
5. <https://moz.gov.ua/nakazi-moz> - Накази Міністерства охорони здоров'я України.
6. https://moz.gov.ua/uploads/0/3799-nacperelic_dodatok_web.pdf - Національний перелік основних лікарських засобів (Постанова КМУ від 13 грудня 2017 р. № 1081).
7. <http://www.who.int/countries/ukr-> Всесвітня організація охорони здоров'я. Україна.
8. <https://www.ispor.org/> - Міжнародна спілка фармакоекономічних досліджень.
9. <http://www.htai.org/> - Міжнародна спілка з оцінки медичних технологій.
10. <https://hta.ua/pro-hta-> Оцінка медичних технологій. Україна

11. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed> – ресурс PubMed (доступ до бази даних MEDLINE).
12. <http://www.cochrane.org>. - Кокранівська бібліотека.

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. Геруш Олег Васильович - завідувач кафедри фармації, доцент, к.фарм.н;
2. Пругло Євген Сергійович - доц. закладу вищої освіти кафедри фармації, доктор фармацевтичних наук, доцент